

Beste PRISMO deelnemer,

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat wij u graag willen informeren over de stand van zaken rond het PRISMO onderzoek. Uw medewerking maakt dit bijzondere onderzoek tenslotte mogelijk.

De stand van zaken

Afgelopen voorjaar hebben we ons doel van 1000 deelnemers bereikt. De inclusie van het onderzoek is nu dus gesloten. Momenteel zijn we druk bezig met de vervolgmetingen. Bloed en speeksel zullen nog tot aan de zomer van 2009 verzameld worden. Het vragenlijsten deel van het onderzoek loopt echter nog door tot 10 jaar na uitzending: voor de laatste rotatie is dit dus nog tot 2018. Momenteel worden deze vragenlijsten naar deelnemers opgestuurd, maar de bedoeling is dat deze in de toekomst via internet ingevuld kunnen worden.

Omdat alle deelnemers op verschillende momenten uitgezonden zijn, lopen de verschillende meetmomenten behoorlijk door elkaar. Een aantal rotaties is al toe aan metingen met alleen vragenlijsten, bij anderen moet nog bloed en speeksel afgenomen worden, terwijl de laatste rotatie op dit moment nog in Afghanistan is.

In onderstaande grafiek is te zien aan welke metingen de verschillende rotaties toe zijn en hoeveel deelnemers aan de diverse meetmomenten hebben meegedaan.

Het doel van het onderzoek

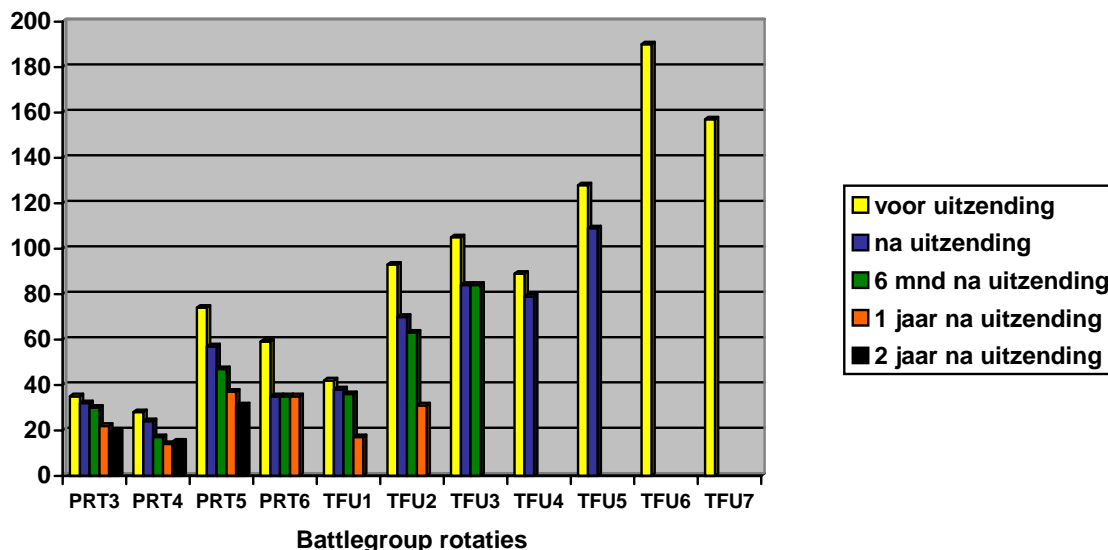
Uit recent onderzoek in Nederland blijkt dat tot 20% van de uitgezonden militairen die tijdens uitzending blootgesteld is aan extreme of langdurige stress klachten ontwikkelt. Vaak gaan deze klachten vanzelf over, soms echter niet.

Bij de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) en in het Centraal Militair Hospitaal (CMH) worden militairen en veteranen die na eerdere uitzendingen (psychische of lichamelijke) stressgerelateerde klachten hebben gekregen behandeld.

Om meer te weten te komen over de oorzaken van deze klachten wordt er op het onderzoekscentrum van de MGGZ in samenwerking met het *Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU)* wetenschappelijk onderzoek gedaan bij militairen en veteranen na uitzending.

Eerder onderzoek heeft aangetoond dat er soms veranderingen in het stresssysteem en in het immuunsysteem plaats vinden bij bepaalde lichamelijke en geestelijke klachten. Ook is gebleken dat chronische stress het stresssysteem en het immuunsysteem soms langdurig verandert. Het doel van PRISMO is om deze biologische veranderingen te beschrijven, zodat uiteindelijk meer mogelijkheden beschikbaar komen om klachten te voorkomen en te behandelen.

Deelnemers PRISMO begin september 2008

Het onderzoek

Afgelopen november is Mirjam van Zuiden gestart als promovenda op het PRISMO project. Zij zal zich specifiek bezighouden met het in kaart brengen van de veranderingen in de communicatie tussen hormoonstelsel en immuunsysteem bij chronische stress.

Daarnaast zijn inmiddels de eerste analyses uitgevoerd op de gegevens van voor de uitzending. In latere nieuwsbrieven zullen we uitgebreid op de gevonden resultaten terugkomen.

Klachten?

Het kan zijn dat u zelf lichamelijke en/of psychische klachten ervaart naar aanleiding van uw uitzending. Omdat de gegevens bij PRISMO anoniem worden verwerkt, zullen wij u hierover niet aanspreken. Hieronder vindt u contactgegevens van instanties waarmee u contact kunt opnemen bij klachten.

Actief dienend militair? Neem contact op met uw onderdeelarts.

Uit militaire dienst? Neem contact op met het veteraneninstituut (tel: 0343-474148, zorg@veteraneninstituut.nl)

Metingen gemist?

Wij krijgen regelmatig de vraag van deelnemers of het nog zinvol is om mee te doen als eerder een meetmoment gemist is. We willen benadrukken dat **meedoen altijd zin heeft**, ook als er eerdere metingen zijn gemist. Uw resultaten zijn zeker nog bruikbaar!

Bedankt!

Wij willen graag van de gelegenheid gebruik maken om alle deelnemers te bedanken voor hun inzet tot nu toe.

Ook willen we graag iedereen die op enige wijze heeft meegelopen aan het onderzoek en de diverse metingen hartelijk bedanken. Een aantal mensen willen we in het bijzonder bedanken: namelijk de prikkers en analisten, onze contactpersonen op de kazernes en de aanspreekpunten van de verschillende rotaties.

PRISMO staat of valt met jullie medewerking. We hopen daarom voor de komende metingen weer een beroep op jullie te mogen doen.

Het PRISMO team

V.l.n.r. boven: Joke Geluk, Elnt Maurits Baatenburg de Jong, Elbert Geuze, Arthur Rademaker.
V.l.n.r. onder: Mirjam van Zuiden, kol-arts Eric Vermetten, Anne Muilwijk.

Contactgegevens PRISMO:

0302502590 of 0620433429
info@prismo.nl